

per persunas d'instrucziun, mainasculas e cussagls da scoula

Nr. 5 2022/23

Part generala

Barat linguistics - organisaziun simpla

Movetia, l'agentura naziunala per barat e mobilità, ha schlargià sia plattafuorma 'match&move'. Sper il sustegn da persunas d'instrucziun vegnan sportas nouv eir pussibilitats, ideas ed activitats pel barat culla classa. Dal rest: Il chantun Grischun sustegna finanzialmaing activitats da barat per la promoziun da las linguas chantunales e naziunales.

[Plattafuorma 'match&move'](#)

[Dumondar contribuziuns barat linguistic](#)

Proceder d'admissiun per scoulas medias

Il proceder d'admissiun chantunal per las scoulas medias grischunas es gnü examinà. Sün basa d'üna expertisa da dr. prof. Franz Eberle, anteriur professor per pedagogia gimnasiala da l'Università da Turich, ha decis la regenza da mantgnair il proceder d'admissiun actual per müdar in üna scoula media grischuna. La regenza ordinescha però masüras chi sun da realisar per amegliar l'egualità da las schanzas pro la preparaziun pels examens. Uschè survain la nota d'admissiun nouv daplü valor. Implü vegnan ils portaders da scoula obliats da preparar a las candidatas ed als candidats pels examens gratuitamaing. Almain ün test da prova in mincha rom d'examen sto gnir fat. L'inspecturat da scoula infuormarà a las / als mainasculas in occasiun da las proschas sezzüdas da quartal.

LernFilm Festival

Il LernFilm Festival es ün'iniziativa da fuormaziun per classas da scoula chi'd es gnüda creada avant passa desch ons. Là

prodüan scolaras e scolaras agens films didactics sur d'ün tema tschernü sves. Ils films didactics inoltrats vegnan premiats d'üna giuria d'experts e preschantats ad ün publicum vast in occasiun da la consegna dal premi chi ha lö minch'on in collavuraziun cun SRF school. A partir d'utuon 2023 (ca. october) as poja darcheu inoltrar tals films didactics.

Independentamaing dal LernFilm Festival stan adüna a disposiziun pro school materialias serviziaivlas e gratuitas per persunas d'instrucziun, quai tuot sülla pagina d'internet SRF. I's tratta da riassunts adattats pel s-chalin, unitats d'imprender e propostas da lavur.

[LernFilm Festival – inleger – declarar – filmar](#)

[SRF school](#)

Center didactic regional Sargans

La Scoul'ota da pedagogia da San Galla (SAPSG) maina tanter oter a Mels sper Sargans ün center didactic regional (CDR). Il chantun Grischun ha stipulà üna cunvegna culla SAPSG. Perquai pon persunas d'instrucziun e classas dal Grischun far adöver gratuitamaing da tuot ils servezzans dal CDR. Ils servezzans cumpiglian l'adöver individual da las sportas dal CDR tras las persunas d'instrucziun, la cussagliaziun da persunas d'instrucziun e da gruppas sül lö d'ürant ils uraris d'avertüra, l'accompagnamaint da classas da scoula pro l'adöver dals arrandschamaints d'imprender, l'introducziun da teams da scoula i'ls arrandschamaints d'imprender, l'impraist da chaistas d'imprender sco eir la partecipaziun da persunas d'instrucziun a cuors da fuormaziun supplementara.

Üna visita vala in mincha cas la paina!

[Ulteriuras infuormaziuns](#)

WebApp davart la biodiversità

Il tema da la biodiversità spordscha a las scoulas ün grond potenzial, na be per discuorrer davart insistenza, d'impersè eir per contribuir alch a la promoziun da quella. La WebApp 'BioDivSchool' es gnüda s-chaffida da la Scoul'ota da pedagogia da San Galla in collavuraziun cun Globe e güda ad eruir il stadi da la biodiversità da l'agen areal da scoula ed a definar masüras da promoziun sün basa dal resultat.

Ulteriuras infuormaziuns

Exposiziun 'Nus ed ils oters'

L'exposiziun 'Nus ed ils oters. Dal pregüdi al rassissem' preschainta sün 17 tablas savair davart il rassissem, davart seis origen e sia funcziun. Ella resguarda tant l'epoca da la sclavitüd in America dal Nord, la partecipaziun economica ed intellectuala da la Svizra al colonialissem, ils 600 uffants jennics chi sun gnüts tut davent da lur genituors tanter il 1926 e'l 1972, sco eir il movimaint da Black Lives Mater. I's po scuvrir respostas sün dumondas sco 'Gnina propcha tuots da l'Africa?' e 'Perche han umans differentas culurs da pel?' Implü vain muossà cha mecanissem da rassissem existan eir hozindi – pelplü bod na visibelmaing - in nossa società ed in nossas instituziuns e chaschunan trattamaint ingüst da minoritats. L'exposiziun vain preschantada in differentes lös dal Grischun fin la fin dal 2024. Scoulas dal s-chalin ot han la pussibilità da reservar l'exposiziun gratuitamaing.

Infuormaziuns e materialias pedagogicas

IPPI, introducziun illa professiun per PI

Daspö divers ons vegnan sustgnüdas persunas d'instrucziun in Grischun pro lur entrada illa professiun cul program da sustegn IPPI sül trais secturs scoula, district e chantun. Las sportas as drizzan a principiantas e principiants in lur prüm on da servezzan, a persunas chi tuornan illa vita professiunala davo ün'absenza d'almain tschinch ons ed a persunas d'instrucziun sainza la qualificaziun specifica pel s-chalin i'l prüm on da servezzan. Dürant l'on da scoula current han tut part totalmaing 117 persunas d'instrucziun al program da sustegn IPPI. La sporta vain evaluada minch'on e valütada d'üna gronda part dals participants sco bun sustegn. Las occurrenz da partenza pel program IPPI 2023/24 han lö i'ls differentes districts inspectorals d'ürant l'ultim'eivna da las vacanzas da stà, vair suot 'Termins'.

Introducziun illa professiun per PI (IPPI)

Not a joke – nu tolerar mobbing!

"Quai d'eira be ün stincal!" - "Nun inclegiast ingün spass?" Quistas ed otras güstificaziuns per mobbing han dudi fingià divers uffants e giuvenils. Però: Mobbing nun es ingün spass, mobar ad inchün nun es ingün stincal e mai da rir. Quist es il messagi central da la campagna cha la plattafuorma naziunala 'Giuvenils e medias' ha lantschà ils 9 mai 2023 in collavuraziun cun Pro Juventute e la 'Prevenziun Svizra da la Criminalità' i'l rom dal forum 'Giuventüna e medias' a Berna.

Ulteriuras infuormaziuns davart la campagna

Cordials salüds

Chantal Marti-Müller
manadra USS

Andrea Caviezel
Manader inspectorat da scoula

Part regionala

Termins

Data	Occurrenza	Adressats
30/31-05-2023	Examen da recuors	6. cl./1 R
07-06-2023	Barat regional a Zernez evaluaziun ERC (primara)	PI ERC prim. Tuots MS
13-06-2023	Occurrenza d'infuormaziun a Zernez Attenziun: ANNULLÀ	Tuots CS/MS
15-06-2023	Occurrenza d'infuormaziun a Samedan Attenziun: ANNULLÀ	Tuots CS/MS
11-08-2023	Occurrenza da partenza IPPI	Seguond in-vid

Cordials salüds

Inspectorat districtual Engiadina-Val Müstair-Samignun
Bettina Salutt, Urs Kühne, Curdin Lansel

